

7 σκέψεις για τον οργανισμό Πριμαρόλια

1

Ο οργανισμός Πριμαρόλια εξερευνεί τις δυναμικές συγκλίσεις σύγχρονης τέχνης, ιστορικής έρευνας και ταυτότητας τόπου, δημιουργώντας την ετήσια έκθεση σύγχρονης τέχνης μέσα από προσκλήσεις καλλιτεχνών για ανάθεση νέων πρωτότυπων έργων τέχνης που εμπνέονται από τον πολιτισμό και την ιστορία της μαύρης σταφίδας. Από το 2019 έως και σήμερα, αυτές οι εκθέσεις σύγχρονης τέχνης έχουν αναδείξει νέες και καινοτόμες ιδέες στην σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία φέρνοντας κοντά ποικίλα πεδία και εκφραστικά μέσα (performance art, video art, εγκαταστάσεις, τοποειδικές πρακτικές, ψηφιακή τέχνη, διαδραστικά γλυπτά, τέχνη του ήχου, τέχνη-επιστήμη, animation κ.α.). Η καινοτομία στις ιδέες έγκειται τόσο στην επιμελητική προσέγγιση (σχέση τόπου, ιστορίας, σύγχρονης τέχνης) όσο και στην καλλιτεχνική δημιουργία.

2

Ο οργανισμός διαμέσω της επιμελητικής ομάδας και καλλιτεχνικής δ/σης υποστηρίζει το έργο νέων καλλιτεχνών από την Ελλάδα και το εξωτερικό (χώρες των λιμανιών της μαύρης σταφίδας), δημιουργώντας τις συνθήκες για πειραματικές καλλιτεχνικές μεθοδολογίες (arts- based research, community based works, in situ performance, art and science) που φέρνουν μαζί το τοπικό, το διεθνές, το αρχαικό, το ιστορικό, το γεωγραφικό και το αρχιτεκτονικό επίπεδο των τόπων της μαύρης σταφίδας. Οι εκθέσεις λαμβάνουν χώρα στο Αίγιο, μια πόλη με μεγάλη ιστορία στα ταξίδια των πριμαρολίων του 19ου αιώνα, αλλά με ελάχιστη παράδοση στην σύγχρονη τέχνη/σύγχρονο πολιτισμό. Ως εκ τούτου, οι εκθέσεις και το φεστιβάλ διακρίνονται για τις ποιοτικές και εξωστρεφείς τάσεις τους να φέρνουν σε διάλογο καλλιτέχνες από το διεθνές στερέωμα, ερευνητές, ακαδημαϊκά ιδρύματα (*Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, ΤΗΧΕΙ, University of the Arts London CSM, Slade UCL, Kingston University London, ΕΑΠ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας*) πολιτιστικούς φορείς (*Στέγη Ιδρύματος Ωνάση, Athens Digital Arts Festival, Βιβλιοθήκη της Βουλής κ.α.*), αναπτύσσοντας πολύπλευρα το τοπικό και εγχώριο κοινό με διάχυση νέας γνώσης και συμμετοχικών καταστάσεων με αφετηρία το πλούσιο παρελθόν της μαύρης σταφίδας στην Πελοπόννησο και τα ευρωπαϊκά λιμάνια.

3

Καίριο χαρακτηριστικό του οργανισμού Πριμαρόλια είναι η διεπιστημονικότητα και διακαλλιτεχνικότητα στις δράσεις σύγχρονης τέχνης και σύγχρονου πολιτισμού, η οποία δημιουργεί συνέργειες με καλλιτέχνες, ιδρύματα και φορείς τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (βλ. website). Ο οργανισμός Πριμαρόλια ενισχύει την πολιτιστική και δημιουργική οικονομία με δημιουργία νέων θέσεων εργασίας έχοντας προσλάβει άτομα (νέους πτυχιούχους από ελληνικά ΑΕΙ) οι οποίοι εργάζονται σε διατομεακά έργα πολιτισμού του φορέα. Το τελευταίο έρχεται να στηρίξει και το πρόσφατο μνήμονιο συνεργασίας με το Τμήμα Παραστατικών και Ψηφιακών Τεχνών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, το οποίο θα λειτουργήσει ως γέφυρα ανταλλαγής ιδεών και συνεργασιών φοιτητών και διδασκόντων με τις δράσεις του οργανισμού είτε σε εθελοντικό ή επαγγελματικό επίπεδο στο μέλλον.

4

Οι καλλιτεχνικές, ερευνητικές και αναπτυξιακές δράσεις του οργανισμού αξιοποιούν ανθρώπινο δυναμικό (ομάδα Εθελοντών Πριμαρόλια από το Αίγιο και Πάτρα) και αρχαιακό υλικό της περιοχής (γλωσσάρι σταφίδας, προφορική ιστορία), φέρνουν καλλιτέχνες και ιδρύματα στην πόλη, ενδυναμώνοντας το προφίλ του τόπου για μελλοντικές πολιτιστικές επενδύσεις και συνεργασίες (λ.χ. ADAF, Στέγη Ιδρύματος Ωνάση).

5

Η συνολική προσέγγιση του οργανισμού Πριμαρόλια είναι πάντα ευαισθητοποιημένη σε σύγχρονα ζητήματα ισότητας και φύλου, δημιουργώντας θεματικές και διατομεακά έργα πολιτισμού που δίνουν έμφαση σε κοινωνικά, ιστορικά ζητήματα, ανοίγονται σε ποικίλες ομάδες κοινού (σχολεία, ενήλικες, ηλικιακές ομάδες με μνήμες για την σταφίδα) αλλά κυρίως στην σύνδεσή τους με το σήμερα σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Αυτή η πρόσεγγιση του οργανισμού Πριμαρόλια ουσιαστικά ενισχύει την κοινωνική συνοχή στην περιοχή προσπαθώντας να αφυπνίσει νέους και μεγάλους για την μνήμη της σταφίδας και το δυνητικό της.

6

Ο νομαδικός χαρακτήρας του Φεστιβάλ Πριμαρόλια, αναδεικνύει χώρους με κοινωνικό και ιστορικό δυνητικό, έχοντας έμφαση στο ιστορικό παραλιακό μέτωπο του Αιγίου (σταφίδαποθήκες, χαρτοποιία, σιδηροδρομικός σταθμός, θάλασσα, ιστορικά κτήρια Αιγίου). Φέρνοντας την σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία μέσα σε μεγάλης αρχιτεκτονικής σημασίας κτίσματα, λειτουργεί ως δυναμική εξόρυξη γνώσης και ερεθισμάτων για την τοπική κοινωνία αλλά και τους ιστορικούς ερευνητές συγγενών θεματικά πανεπιστημιακών ιδρυμάτων.

7

Ο οργανισμός Πριμαρόλια έχει δημιουργήσει και τις ψηφιακές βάσεις για τεκμηρίωση, διάδοση και επιμέλεια του μεγάλου σε όγκο υλικού που παράγει. Διατηρεί πλήρως ενημερωμένο website, ψηφιακό γλωσσάρι όρων της σταφίδας, social media, ψηφιοποιεί ανέκδοτο υλικό και αρχεία για την σταφίδα δημιουργώντας ένα αποθετήριο για την μαύρη σταφίδα (αφιεθρία για συνεργασία με πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και ΕΑΠ), καθώς επίσης έχει δημιουργήσει δύο (2) εικονικές καταγραφές των εκθέσεων τέχνης του 2020 και 2021, καθιστώντας τες εργαλεία προώθησης του επιμελητικού και καλλιτεχνικού σκοπού του οργανισμού. Αποκορύφωμα της ψηφιακής του καινοτομίας είναι το εν εξελίξει project *Prima*, μια δυναμική πλατφόρμα τεκμηρίωσης και επιμέλειας υλικού του οργανισμού στις συγκλίσεις σύγχρονης τέχνης, ιστορικής έρευνας, εκπαιδευτικών δράσεων και διατομεακής έρευνας. Το *Prima* αναμένεται να λειτουργήσει ως ζωντανός σύνδεσμος για φοιτητές καλλιτεχνικών και επιστημονικών σχολών της χώρας, ερευνητών και καλλιτεχνών, καθώς διακρίνεται για την θεματική του καινοτομία (σταφίδα-τέχνη-σύγχρονος πολιτισμός). Εργαλεία όπως το *Prima*, οι εικονικές εκθέσεις καθώς και μελλοντικές εκδόσεις του οργανισμού αναφορικά με την προφορική ιστορία, συμβάλλουν στην ενίσχυση του κύρους της ελληνικής σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Αυτό είναι κάτι που τεκμηριώνεται από τον πυρήνα του οργανισμού ο οποίος εστιάζει στην σύζευξη του τοπικού και του διεθνούς μέσα από ποικίλες αναγνώσεις και πειραματισμούς με τα ταξίδια και λιμάνια της σταφίδας.

Βασίλης Ψαρράς

Καλλιτεχνικός Δ/ντης φεστιβάλ και έκθεσης τέχνης